

P. n. Licejska knjižnica Realna gimnazija

tu

NAS GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokoјencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne številke 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

— Oglasi po ceniku. —

Uredništvo: Štejn Alohija, Vič pri Ljubljani, Pod Rožnik številka 296. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno rankirane. Rokopise je adresirati le na urednico.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Mizerija brez konca.

Z imenovanjem nove volilne vlade je ostro prekinjeno vse delo preteklih mesecev, delo, od katerega so pričakovali državni uslužbenci vsaj prilično izboljšanje svojega materijelnega položaja. Z imenovanjem volilne vlade nastopi razpust narodne skupščine, katero je čakalo ravno za zimsko dobo toliko potrebnega, neodložljivega dela. Revizija zakona o civilnih državnih uslužbencih je z nastopom nove vlade pokopana, izglasanje zakona za invalide je nemogoče, zakon proti korupciji bo ostal le načrt — tako so vitalni interesi urejenega državnega življenja globoko in strašno prizadeti.

Naš namen ni in ne sme biti, da bi v svojem strokovnem glasilu razmotrivali politične učinke, ki bodo nastopili z volivno vlado, a naša dolžnost je, da pokažemo na škodo, ki nas zadene z razpustom skupščine. Vsak izmed nas je po svojem svobodnem prepričanju pristal ali one politične skupščine, ali kljub temu mora obdržati toliko hladnokrvne objektivnosti, da presodi posledice delovanja poedinih strank. Volivna vlada, ki mora razpustiti skupščino, je za državne uslužbence hud udarec, kajti s tem je pokopana revizija zakona in uredbe o razvrstitvi.

»Revizija uradniškega zakona in uredbe o razvrstitvi«, tako piše »Činovniški Glasnik« z dne 1. novembra 1924, »je ena izmed realnih in imperativnih državnih nujnosti ter se preko nje ne sme in se tudi ne more lahko preiti. Politične osebe, pa naj pripadajo katerikoli stranki, ne smejo dopustiti, da bo vezan z njihovim imenom odijum celega

uradniškega razreda, ako bi se kdo izmed njih pojavil v vlogi iniciatorja za sistiranje začetega posla na reviziji. Prav tako bo tudi velik greh celega našega pokolenja, ako se bo rešitev invalidskega vprašanja tudi še dalje zavlačevala. In prav tako velik greh bi bila ukinitvev začetega posla, ki nas direktno interesira in bi tu ukiniteo predstavljala očitno nepojmovanje interesov države in družbe.«

Tako piše organ Saveza naših organizacij v svoji številki z dne 1. novembra 1924. Šest dni po tem datumu se je zgodilo ono, kar »pomenja očitno nepojmovanje interesov države«. Po tolikih bojih, po tolikem naporu državnih uslužbencev za stabilizacijo, za pravično ureditev njihovih razmer smo danes na slabšem kakor smo bili pred šestimi leti. Pred šestimi leti smo imeli trdno vero v krmilarje naše države, smo imeli upanje, da se bo v kratkem času prišlo do urejenih razmer, a danes vsega tega nimamo več. Danes smo razočarani in obupani, ker smo si v teku šestih let nabrali toliko žaloktnih izkušenj o tem, da se predpostavljajo življenjskim interesom države partizanski interesi. Te konstatacije ne more vreči nihče, ki še misli s svojo glavo, ki ni popolnoma zaslepljen od demagoških gesel pol. strank. V katerokoli državo pogledamo, vidimo, da je bila prva skrb voditeljev, da so postavili najprej z vzajemnim delom čvrste materijelne temelje svoji domovini, in da so šele potem pričeli medsebojno borbo za politično moč in oblast. Pri nas je ravno nasprotno. Pri nas je pričela politična borba najprej in ta politična borba za moč in oblast nam je prinesla sedanjo voliv-

no vlado in predčasen razpust skupščine. Razpust skupščine pa pomenja za državno življenje veliko zlo, ker to dejstvo onemogočuje, da bi se pričelo z zgradbo materijelnih temeljev naše domovine. Stotisoče ljudi gleda v tem faktu nadaljevanje dosedanjega nesigurnega, bednega življenja, armada državnih nastavljenecv in invalidov ve danes, da se je zavlekla rešitev njihovih upravičenih zahtev v nedogled.

Naši invalidi in državni uslužbenci.

Pod gorenjim naslovom prinaša »Činovniški Glasnik« v svoji številki z dne 1. novembra vsega upoštevanja vreden članek, ki se glasi:

»Zapletene politične razmere — tako izgleda — bodo v največji meri pritisnile na invalide in na državne uslužbence. Kajti kljub dani besedi z najvišjega mesta, da se bo rešil invalidski zakon brezpogojno in v najkrajšem roku, in da se bodo izvršile potrebne izpremembe v zakonu o civilnih državnih uslužbencih, govore vsi znaki za to, da se bo odložila rešitev teh dveh vprašanj v nedogled ter se bo na ta način dopustilo, da i dalje brez moči gledajo ti državni idealisti, kako oni in njihove družine polagoma, a sigurno umirajo v težkem boju za svoj obstanek.

Udruženje vojnih invalidov, uvidevši, da ne more pričakovati od nobene strani več kakke pomoči, izjavlja poleg ostalega v svojem zadnjem komunikeju tudi to, da smatra za neprijatelja ne le invalidov, temveč tudi za

Dopust na — Tirolskem.

(Nadaljevanje.)

Tu nekaj primer, ki so tako drastične, da bi podatkom ne verjel, če bi se ne bil pričel na lastne oči in na lastna ušesa. Avstrijski uradnik - hofrat ima mesečno 6000 Din, naš trpin 3000 Din; avstrijski avskultant 4500 Din, naš 2000 Din; magistratni svetnik dunajske mestne občine (III. dunajsko-občinski, poprej VI. državno-činovni razred) 9.000.000 aK — 11.000 Din, pri nas 3300 Din; ljudsko-šolska učiteljica 4000 Din, pri nas 2000 Din itd.

Kaj praviš k temu uboga ljubljanska, od vsakokratnega režima teptana in zaničevana uradniška para? Kaj ne, s takimi prejemki bi se pa že dalo živeti! Zlasti višje uradništvo je prišlo, kakor samo ob sebi umevno in v redu, prizadnjih izvršenih regulacijah na svoj račun. Topa, ker so v Avstriji že davno uvideli, da negre, hono-

rirati nižjega, neodgovornega nekvalificiranega dela bolje, nego višjega, odgovornega in vodilnega ter skratka odpravili že davno oni zloglasni alimentacijski princip, ki pri nas še vedno bujno cvete, dasi se to v državni službi radi vpliva gotovih določil novega uradniškega zakona ne pozna več v tako občutni meri.

A pomislite, ti ljudje še s takimi plačami niso zadovoljni ter zahtevajo povišek. Zabavljajo na vse pretveze ter groze vladi, pri čemer se odlikuje zlasti uradništvo poštnega in brzojavnega resorja, ki neprestano žuga s štrajkom! Jaz bi vedel prav dober lek za te ljudi, katere, kakor pravi nemški pregovor »oves bode«. Naj bi se poslalo par naših uradnikov na Dunaj, ti bi kmalu skrpučali kak »zakon za zaščito države«, in konec bi bilo slavnih neslavnih groženj s štrajkom ali pa naj bi se take nevhvaležne

prestavilo k nam — z našimi plačami!

Lehko si je torej predstavljati, da sem se v ti, tako izborna honorirani družbi počutil kot pravcati paria ali poveretto, vzlic temu, da sem zamenjaval dinarje po kurzu 1 : 870. Kajti vsak avstrijski uradnik VIII. činovnega razreda me je prekašal na dohodkih, čijih nizkost sem sploh prikrival, ker me je bilo sram priznati svojega borega »položaja«. Saj presezajo celo dohodki lastne hčere-učiteljice (!) z 19 službenimi leti (za 1 osebo) moje prejemke V. činovnega razreda z 39 službenimi leti za 2 (!) osebi mesečno za nič manj nego za — 800 Din! Tableau! Mislim, da lahko vsak komentar tu odpade.

Hotel, ki je bil med vojno prirejen kot feldspital za bližino italijansko fronto, ima majhen muriatični vrelec, kateri služi i za pitje i se uporablja za kopeli (à 15.000 aK ⇒ 20 Din). Vrelec je pa precej neznan širšim

neprijatelja države in naroda vsakega, ki onemogočava, da pride zakon o invalidih pred skupščino in ki dopušča, da ostajajo vojni invalidi, rodbine in sirote umrlih vojakov tudi še v sedmem letu po končani vojni nezaščiteni in brez zakona. Ker se zavedajo invalidi tega, da niso pri srcu onim, od katerih je odvisen sprejem zakona, so sklenili, da bodo sami napravili konec svojega žalostnega stanja, ker se takšno življenje, kakršnega žive oni že polnih šest let, prav nič ne razlikuje od vsakodnevnega umiranja.

Ta obupni korak naših invalidov bi moral izzvati v vrstah državnih uslužbencev čim tesnejšo zvezo vseh naših organizacij brez razlike po vsi naši državi in jih pripeljati do tega, da naše organizacije složno pomagajo pri akciji invalidov. Samo na ta način bodo prišli državni uslužbenci do izpolnitve svojih upravičenih zahtev, a ne s prošnjami in čakanjem, da se izpolnijo že stokrat dane obljube, ki se doslej še niso izpolnile nikdar, in niti ni izgleda, da bi se kdaj izpolnile.

Ne varajmo sami sebe in ne čakajmo niti trenutka več. Zedinimo se tudi mi in pojdemo tudi mi po potu sklepa Udruženja vojnih invalidov, ker je edina naša rešitev v mogočem protestu in odločni akciji proti vsem elementom, ki preprečujejo, da bi se rešilo vprašanje invalidov in vprašanje državnih uslužbencev. Po tolikokratnih svečanih obljubah, da se bo izplačal v najkrajšem roku razlika v prejemkih, ki so garantirani z zakonom, nismo do danes na sramoto državne administracije in na žalost siromašnih državnih uslužbencev (oni »izven kategorij« so prejeli že davno to razliko) dobili še ničesar. Izplačilo razlik se odlaga in se vodi kakor državni leteči dolg brez interesa. Vsled tega nam ne ostane drugo, kakor da najdemo pota in načine, da prisilimo merodajne faktorje, da izvrše svojo dolžnost, kakor jim zakon in državni interesi kategorično nalagajo, ker dosedanje moledovanje in preklinjanje nam prinaša le vedno večja ponižanja in vse težja razočaranja.

Upokojenci zopet deloma prevarani.

In zgodilo se je, kar se je moralo zgoditi, dasi po tolikih slavni obljubah tega nihče ni pričakoval. Prišel je željno pričakovani 2. november, a del naših upokojencev, — oni namreč, ki imajo postranske dohodke in ki bi morali po določenih členov 16. in 17. nove uredbe prejemati sedaj tudi draginjske doklade — ostali so na cedilu. Prejeli so golo pokojnino, ne pa pripadajočih doklad.

krogom. Hrana, sicer preračunana na »Mas-senabfütterung«, je bila prvovrstna in napravljena kot »menu«, t. j. za vse enako, a ne na način kake »table d' hôte«. Lahko si pa jedel tudi à la carte, kar je prišlo dražje.

Pustertalska dolina se mi zdi močvirnata, sodeč po rastlinah, ki rastejo le v močvirnatih krajih. Temu se ni čuditi, ker je Drava tako regulirana, da ne teče, kakor bi bilo pričakovati, v podolju, ampak višje ob pobočju gorovja, pač zavarovana z nasipi.

Kmetije leže povsod v teh dolinah visoko na gorskih pobočjih. Situirane so tako, da jih sonce obseva cel dan, a okolu hiše so polja in travniki. Hiše so v zgornjih delih lesene in napravljene vse po enem kopitu.

V selu Arnsbach imajo lepo vrejeno vojaško pokopališče v smrekovem gozdu, z lepimi križi in spomeniki, dobro vzdrževano in ograjeno v slogu, kakor se priklada pokrajini. Na farni cerkvi v sosednem trgu Sillian (1101 m) je pa velika tabla z napisom imen vseh padlih vojakov, razvrščenih po fari pri-

Kolikor toliko razumljivo, če tudi ne opravičljivo, bi bilo to pri onih vpokojencih, ki niso izročili predpisane prijave, zanašajoč se na vesti po naših listih, da bodo nove tiskovine prizadetim razposlane. Novih tiskovin za prijave pa sploh ni, dasi člen 24. uredbe odreja, da mora »minister za finance predpisati posebne prijave«. (Ubogih finančnih minister! Namesto, da bi se gospod posvečal takim važnim finančnim vprašanjem, n. pr. kako dvigniti kurs dinarja i. p., mora si beliti glavo s — formulirjem za prijavo glede novih doklad za upokojence, kar bi pri nas znal napraviti vsak boljši sluga, kaj še navaden, najnižji uradnik!) Čudno je pa, da tudi oni, ki so izpolnili prijave na starih formulirjih, niso prejeli doklad. Reklo se je, da prijava ne zadostuje, da morajo napraviti tudi še posebne, — to pot nekolekovanee — vloge. Dobro, naj torej prizadeti napravijo poleg prijav tudi še posebne vloge! Vendar pa moramo vprašati, zakaj se to ni pravočasno razglasilo po listih? Kako naj pa upokojenci vedo, da morajo delati vloge, če zakon o tem nič ne govori? Sicer za je zavlačevanje vedno in vedno zopet ona rdeča nit, ki se vleče skozi vsako, tudi najmanjše uradniško vprašanje. Upajmo, da bodo vendar vsi upokojenci prišli kmalu do svojih pravic, — če bo še kaj denarja za nje ostalo.

„Hotel Slon“, Ljubljana
Moderno preurejeno kopaljšče, restavracija in kavarna
Centralna kurjava!

Zadružni vestnik.

Stanje nabavljajnih zadrug državnih uslužbencev v 3. četrtletju l. 1924.

1. Število zadrug. V teku 3. četrtletja ni pristopila Savezu nabavljajnih zadrug nobena nova zadruga; izstopila je pa eno vsled likvidacije (Glina, Hrvatsko). Število deležev se je povišalo za tri. Število zadrug je 139, število deležev 509. Zadrug so po pokrajinah razdeljene sledeče: Srbija 29, Južna Srbija 16, Črna gora 3, Bosna in Hercegovina 17, Dalmacija 8, Vojvodina 10, Hrvaška in Slavonija 37, Slovenija 19. Izmed teh zadrug je 28 takih, ki, ali prav slabo delujejo, ali bodo morale v najkrajšem času likvidirati.

2. Število zadrugnikov. Na novo je pristopilo zadrugam 849 članov, izstopilo jih je 656, tako da se je povišalo število zadrugnikov za 193. Število zadrugnih deležev se je povišalo za 254. Skupno število zadrugnikov je znašalo koncem 3. četrtletja 43.695, število zadrugnih deležev pa

45.710. Po pokrajinah se razdeli število zadrugnikov sledeče: Srbija 10.335 (+ 435), Južna Srbija 2637 (+ 52), Črna gora 1355, Bosna in Hercegovina 5447 (— 193), Dalmacija 2032 (+ 94), Vojvodina 4019 (— 162), Hrvaška in Slavonija 12.316 (— 301), Slovenija 5554 (+ 268). Višina deleža znaša pri teh zadrugah: 1 zadruga (Kostanjevica) ima deleže po Din 125.—, 1 po Din 150.— (Sarajevo), 9 po Din 200.— (Banja Luka, Čačak, Bihač, Smedervo, Vlasotinci, Užice, Kotor, Bos. Petrovac in Sremska Mitrovica), 1 po Din 250.— (Ogulin), 3 po Din 300.— (Tuzla, Jajce in Šiška), 1 po Din 500.— (Pitot), ostalih 123 zadrug ima deleže po 100 D. Din 100.—.

3. Kreditna sposobnost zadrug. V teku treh mesecev tretjega četrtletja se je povišala kreditna sposobnost zadrug za Din 656.719.48 in sicer: rezervni fond za Din 217.929.48, deleži zadrugnikov za Din 240.500.— in jamstvo zadrugnikov poleg deležev za Din 198.300. Kreditna sposobnost znaša koncem četrtletja Din 27.074.042.68 in sicer: rezervni fond Din 2.448.842.68, deleži Din 5.470.000, jamstev Din 16.955.300 in nepremična imovina Din 2.200.000.—.

4. Odobreni krediti. V teku tretjega četrtletja je zaprosilo za povišanje kreditov 20 zadrug s 12.330 zadrugniki in kreditno sposobnostjo od Din 7.215.383.—. Te zadrug so prosile kredita Din 3.939.000.—. Kredit je dobilo 10 zadrug, ki imajo 2271 zadrugnikov in Din 1.296.854.— kreditne sposobnosti. Te zadrug so dobile Din 418.000 kredita, 10 zadrugam se je znižal kredit za Din 700.000.— in to vsled tega, ker je znašal kredit za vsakega člana preko Din 1000.— in vsled tega, ker nekatere izmed teh zadrug niso vršile svojih dolžnosti napram Savezu. Krediti, odobreni zadrugam, so znašali koncem septembra Din 18.960.000.

5. Dolgovi zadrug. V početku tretjega četrtletja so bile dolžne zadrug Savezu Din 18.735.749.—. V toku četrtletja so se zadolžile za Din 5.079.549.10, a vrnilo so Din 4.290.890.46, tako da je znašal dolg na koncu četrtletja Din 19.514.401.64. Zadrug dolgujejo torej za Din 788.652.64 več kakor pred tremi meseci.

6. Jamstvo zadrug za Savezove obveznosti. V smislu čl. 10, točke 2 savezovih pravil znaša jamstvo deležev zadrug Din 509.000.—.

7. Zadrug v osnovanju. Osnovanje novih zadrug je soraj popolnoma zastalo. Od 83 krajev, v katerih se je pokrenilo osnovanje, se ne javlja niti en kraj. Istotako je s 14 kraji, kjer so se zadrug že osnovali

Napravili smo tudi nekaj tur na razne gorske velikane v veličastni okolici.

Tako smo se povzpeli na Thurmthaler, (2.405 m), z lepimi jezerci pod vrhom; nadalje skozi vas Kalkstein (1.637 m) na Kalksteinjochl (2.350 m) radi planink, ki drugod ne rastejo, ker ni apnenca, marveč samo prvotno kamenje — in na znameniti Helm, sedaj »Monte Elmo« (2.430 m), na čigar vrhu je lepa kočica n.-a. planinskega društva, ki je pa okupirana po italijanskih financarjih. Italija si je znala namreč mejo tako spretno zasigurati, da gre mejna črta tik čez vrh ob zunanji strani hiše, tako da je cela hiša pripadla Italiji, pot poleg hiše, tik ob robu, pa Avstriji. Kakor pri nas, kjer skušajo isto napraviti.

Zanimivo je, da pripada moštvo italijanske straže na tem vrhu skoraj izključno južnim provincam, kar sem tudi pri nas, — na Črni prsti, na Vršiču, — opazil. Komandanč je bil neki soštotenente iz Neapolja, čigar di-

padajočih občinah. Tako spoštuje in časti Tirolska spomin svojih za domovino padlih sinov. In pri nas?

Tirolci so vsi zelo prijazni in trezni, — nobenega pijanega človeka še nisem videl in če se je vendar kedaj ob nedeljah prikazala kaka čudna, gugajoča se postava, je bil to italijanski delavec z žage. Tirolske noše ne bom opisoval, ker je itak znana. Čudno se mi je zdelo, da so enkrat po hudem dežju kosci kosili z debelimi rokavicami! Seveda bi jim bili sicer prsti v mrazu otrpili.

Kaj smo delali celi dan? Okolu hodili, »toaletno menjali«, jedli in pili ter na solncu ležali, če ga je kaj bilo, seveda oblečeni!, kajti solnčne kopeli so bile po občini prepovedane. Vzrok mi ni znan; najbrže zaradi pohujšanja s kopalnimi kostumi, ker Tirolci so zelo moralni. Isto tako je bila prepovedana kopelj v Dravi, kar pa ni imelo zmisla, kajti pri tem slabem vremenu, katerega smo imeli skoraj ves čas, se itak nihče ne bi bil mogel kopati.

in protokolirale. Izmed teh krajev se je javila samo ena zadruga (Gornji grad — Slovenija).

8.) Revizija zadrug. V teku tretjega četrtletja je bilo pregledanih 13 zadrug, od katerih delujejo: 3 izredno dobro, 2 dobro, 5 slabo, a 3 prav slabo ali sploh nič. V toku tekočega leta je treba pregledati še 42 zadrug, ki doslej sploh še niso imele nobene revizije in 13 takih (na podlagi čl. 74 uredb — zakona), ki jih je treba pregledati v drugič. Od zadrug, ki jih je treba pregledati, odpadejo na Srbijo 3, Južno Srbijo 14 (10 + 4), Črno goro 2, Dalmacijo 8, Vojvodino 2, Hrvaško in Slavonijo 22 (13 + 9), Slovenijo 4.

Iz gorenjega poročila je razvidno, da je bilo število zadrug v 3. četrtletju padalo. Stanje zadrug ni zadovoljivo. Med zadrugami so nekatere, ki ne vodijo razen blagajniške knjige nobene druge, a imamo celo take zadruge, pri katerih ni mogoče ugotoviti blagajniškega stanja iz blagajniške knjige. Blagovne knjige še do danes ne vodijo vse zadruge, a malo je število onih, ki vodijo te knjige povsem pravilno. Revizor mora taki sestavljati množino dobljene robe po fakturah, a množino oddane robe po blokkih ali drugih podatkih, kjer nimajo blokov, da dobi točno količino robe, ki mora biti v skladu s knjigo. Večina zadrug ni v stanju, da bi plačevala svoje osobe in tako se zgodi seveda, da ostanejo zadruge brez delovnih moči. Osobe se često menja, ali vsled svojevoljnega odhoda, ali vsled odpusta, tako da nastaja zastoj in nered v poslovanju. Vsled tega imajo revizorji mučno in težko delo, da polagoma privedejo poslovanje zadrug v pravi tir.

VESTNIK.

Ali bo kaj in kdaj? Kakor znano, velja činovniški zakon od 1. oktobra lanskega leta dalje. Ni še v vsem izvršen, prav posebno pa ne glede prejemkov, ki gredo uradništvu po tem zakonu. Ravno o tem pa naj zapišem še par besed: Šele od 1. maja t. l. dobiva uradništvo prejemke po novem zakonu in po naredbi o draginskih dokladah. Izplačilo razlike za čas od 1. oktobra lanskega leta do 1. maja tekočega leta pa visi še vedno v zraku. Vsi protesti in utemeljene predstave uradniških organizacij, vse deputacije in mile prošnje so bile zaman. Pač so nas pitali z raznimi obljubami in zatrevanji o skorajšnjem izplačilu, toda vse to se je izkazalo kot laž in rafinirana prevara. Končno se je izkazalo oz. vsaj trdilo, da ni kredita. To je bil tableau in uradniki smo zopet gledali v »lft« za izgubljeni upi. Ali je pa tudi res, da ni kredita za to? Ne poznam natanko proračunskih dvanajstih od 1. okt. 1923 do 31. marca 1924 — redni pro-

račun (ne budžet) imamo šele od 1. aprila t. l. — vendar pa se spominjam, da so bile vstavljene v zadevne dvanajstine potrebne postavke. Toda znano je, da se je ta denar porabil privatno v druge namene: za partijske, vojaške in čujte in strmite, baje tudi za — okrepitev naše valute na deviznem trgu. Torej uradniška para naj pomaga s svojimi plačami, da se vzdrži valuta na zaželjeni višini! Ali ni to — ako je res — višek cinizma napram uradniškemu stanu?! Ako rabi finančni minister milijone za obvladanje valutnih tečajev, naj ima za to posebno postavko v proračunih, uradniški denar naj pa da uradništvu. Tudi pravijo, da tega denarja ni mogoče dobiti tako hitro nazaj, da bi se mogel oddati pravemu namenu. Iz tega sledi, da bomo uradniki gotovo še dolgo gledali v »lft« praznih rok, medleč od bede in potrebe. — Pa bi utegnil kdo reči: Uradi tako skrbno gledajo na to, da so najraznovrstnejše takse in pristojbine — in te niso majhne — v redu vplačane tako, da znaša njih dohodek veliko več kakor je bil proračunan; morda nam pa država izplača razliko na prejemkih iz teh prebitkov. Ne varajmo se! Finančni minister bo gotovo ugovarjal, da ta denar ni namenjen za to. Zato opozarjam o pravem času:

Ako hočemo uradniki, da dobimo izplačano razliko v doglednem času, skrbimo, da pride izrecno tozadevna zadostna postavka v proračun za leto 1925-26. Savez uradniških organizacij naj tedaj nemudoma dobi vpogled v projekt gorenjega proračuna in poskrbi za to postavko naknadno, ako se še ne nahaja v tem proračunu. Kolika vsota je za to potrebna, to so pa v finančnem ministrstvu menda vendar že izračunali. Seveda bo treba tudi še paziti, da nam tudi teh soldov kdo ne ukrade. Na ta način bi utegnili prejeti, kar nam gre že eno leto, poleti leta 1925. Ugled države v notranjosti in v inozemstvu zahteva, da se uradništvo preko tega roka absolutno in nikakor več ne vara in trapi in da se mu izplača, kar mu gre po zakonu. — Podkuranski.

Osnovna in položajna plača. Dokler nismo imeli pred seboj novega činovniškega zakona, smo mislili, to bo pa pametno, da se bo plača delila na osnovno in položajno. Seveda, ker smo pričakovali, da bo položaj uradniška pametno orisan in da se bo po tem določevala položajna plača. Položaj uslužbencev pa je zlasti začetan po tem, ali je uslužbenec samostojen ali pa podrejen v kakem uradu torej ali je starejšina ali pa dodeljen. Menite li, da je zakonodajalec to upošteval! Kajše! Tako-le jo je zakrtačil v členu 32 činovniškega zakona: »Položajna uradniška plača se odreja po skupinah vsake kategorije. Vsi uradniki iste skupine v eni kategoriji imajo isto položajno plačo in torej isti službeni položaj brez ozira na to, kako se ti položaji (zvanja) nazivljejo v poedinih strokah.« Iz tega sledi, da imata dva uradnika, ki sta imela prej n. pr. isti čin, enako osnovno in položajno plačo, če tudi je eden vodja urada, ki nosi vso skrb, drugi pa njemu podrejen. To je vendar krivično. Ako naj to ostane še nadalje, potem pač ni bilo potreba deliti plačo na osnovno in položajno, ampak bi mogla biti enotna. Upamo, da se bo

to upoštevalo pri reviziji zakona in da je stavljen zadevni predlog na merodajnem mestu. Prizadeti.

Predlog slovenskih upokojencev. Društvo upokojencev za Slovenijo je predložilo preko ministra prosvete dr. Korošca ministrskemu svetu predlog, glasom katerega naj se izvrši ukaz o upokojitvi državnega uslužbenca šele takrat, kadar so gotove vse formalnosti za določitev pokojnine. Ta izredno umestni predlog bi pač moral ministrski svet vsestransko proučiti in ga potem usvojiti, zlasti če se pomisli na to, da trajajo formalnosti za določitev in izplačitev penzije dostikrat po celo leto.

Društvo državnih pisarniških uradnikov opozarja vse svoje člane na svoj izredni občni zbor, ki bo v nedeljo 16. novembra ob 9. dopoldne v salonu gostilne »Leon«, Ljubljana, Kolodvorska ulica. Dnevni red tega zbora je: Volitev predsednika in volitev odbornikov z namestniki za izpraznjena mesta.

Vsem bivšim oficirjem, praporščakom, voj. uradnikom, ki so bili za časa svetovne vojne v ujetništvu, se naznanja, naj vložijo pri komandi Ljublj. voj. okrožja prošnjo za izplačevanje njihove plače za časa ujetništva po pripadajočem činu. Prošnjo je treba sestaviti v 5 izvodih. V prošnji je navesti: kdaj, kje in v katerem činu je bil ujet, za kateri mesec je zadnjikrat prejel pristojbine, preden je bil ujet, in pri kateri komandi. Koliko je prejel na račun plače oziroma na račun osebnega vzdrževanja od države, kjer je bil v ujetništvu. Koliko je prejela njegova rodbina za časa njegovega ujetništva na račun vzdrževanja od avstr.-ogr. države in koliko on osebno. Koliko je prejel od prslaništva zase in za rodbino in od katerega. Kateri mesec in pri kateri blagajni je prejel plačo po povratku iz ujetništva. Opomba: Za vse navedbe je doprinesiti tudi dokaze. Zadevo je smatrati za nujno, ker se tozadevni račun zaključi dne 20. decembra 1924.

Povsod boljše kakor pri nas. Po vesteh iz Grške so tamkaj regulirali prejemke državnih uslužbencev na osnovi, da so sedanje prejemke v odnosu proti predvojnemu prejemkom povečali 11 krat, odnosno 12 krat. S tem koeficijentom je izraženo podražanje življenja sedaj nasproti predvojnemu življenju na Grškem. Na ta način so se plače grških državnih uradnikov popolnoma valorizirale, ker je izgubila grška dragma napram svoji predvojni zlati vrednosti od prilike toliko, za kolikor so se sedaj povišale plače. Tako so izvršili na Grškem najbolj pravilno in najbolj zdravo rešitev tega problema, ki se je bil pojavil po vojni po vseh državah Evrope kot najvažnejši finanjski problem. Pri nas pa še dalje kolebamo v neracionalnem sistemu draginskih doklad, v katerem je še vedno težišče materijelnega zavarovanja državnih uslužbencev. Primeri Grške in Avstrije, ki je še preje izvedla ta način regulacije dohodkov svojih uslužbencev, bi lahko odprli oči našim državnikom, ki naj bi se lotili izvršitve predlogov naših organizacij, ki so že pred 2 leti predložile precizno in strokovnjaško formuliran predlog o valorizaciji plač vseh državnih uslužbencev.

alekta, brez pomoči ostalega moštva, med katerim je bil neki vesel Tržačan, — ni bilo možno razumeti. Pravil je med drugim, da je potreboval 6 mesecev, da se je sploh malo aklimatiziral v teh gorskih krajih. Kakor pri nas, Italija tudi na Tirolskem ne uporablja na takih mestih podnebja vajenih domačinov, — tudi če bi jih imela na razpolago. Najbrže se ji ne zde zadostno zanesilivi.

Par dni smo poslušali streljanje na bližnji italijanski »mirovni« fronti. Italijanska artiljerija je imela namreč svoje strelne vaje. Streljali so ostro iz »Vallé di Sesto«, po prej Sextental, čez vrhove v Pustertalsko dolino na vrhote ter celo nekaj kmetij okoli San Candido (poprej Innichen) zaradi varnosti evakuirali.

Drugi prebivalci hotela, ki niso imeli toliko interesa na posetu točk nad 2.000 m, so delali v enomer (peš, po železnici, z dragimi kočijami) izlete v bližnjo Italijo, kar ne bo nikogar presenetilo, če izve, da dobivajo avstrijski uradniki in učitelji italijanski pot-

ni vizum — brezplačno! Tako skrbi Italija za svoj tujski promet! A pri nas? Tu je značilna ta-le epizoda. Hči je poslala svoj potni list iz Bad Weitraubrum na SSH-konzulat na Dunaj s prošnjo za vizum za potovanje v Ljubljano. Pridejala je bankovec za 10.000 avstr. kron, ker ni imela drobiža 9.000 aK. Toliko stane namreč SHS taksa. Mislila je, da ji bodo že preveč pridejani znesek vrnili. A glej ga spaka! »Pašoš« je prišel pač z obratno pošto, — a brez teh preveč vplačanih 1.000 aK! Brez komentarja!

Tudi jaz sem bil parkrat v Italiji. Meja je označena z veliko prečnico in, dasi nisem imel vizuma, me je »maresciallo« (financarnednik) rade volje pustil čez mejo in nazaj.

Samo ob sebi je umevno, da nihče »novih« Italijanov ne govori italijansko; vendar pa ljudstvo ni nezadovoljno, ker je življenje v Italiji veliko bolj po ceni, kakor v Avstriji ali pa kakor je v Ljubljani.

Poitalijančena tirolska imena, kakor n. pr. »Dobbiacco« za svetovoznani Tobach,

»San Candido« za Innichen itd., zdela so se mi ravno tako smešna kakor se mi zde naša »Postumia« ali pa naš »Longatico«.

Naskočiti smo nameravali tudi Grossglockner (3.798 m) ter se podali čez lepo, najvzhodnejše tirolsko mesto Lienz (676 m) na Koroško, v zadnjo vas (pred Glocknerjem), v svetovnoznani Heiligenblut (1.279 m). Ni pa prišlo do tega, da bi se bili povzpeli na vrh, ker nas je ves čas spremljalo najslabše vreme — vedno dež in megla. Prišli smo le čez Glockerhaus (2.140 m) in Franz Josefshöhe (2.418 m) v Oberwalderhütte (2.964 m) ter se vrnili, občudujoč krasne razpoke znanega ledenika »Pasterze« — takorekoč v pristni »ljubljski« megli.

Edini vrh, ki ga je bilo šele na povratku videti ob času, ko se je slučajno megla malo odkrila, je bil Johannisberg (3.467 m), zares pač naravnost krasna špica, ki je izgledala kakor bela cukrova štula. A to je trajalo le par sekund; Glockner se pa sploh ves čas ni hotel pokazati in ne vem, kako izgleda.

(Konec prth.)

— Udruženje državnih upokojevcov je imelo 12. oktobra svojo skupščino v Beogradu. Predsednik udruženja se je predysem zahvalil Glavnemu Savezu državnih uslužbencev za pomoč pri izvršitvi zahtev upokojevcov. Predsednik je na tej skupščini naznanil, da so se pridružili tudi črnogorski upokojevcu udruženju državnih upokojevcov.

Umetniške razglednice naših jugoslovanskih »Velemož«. Umetniško založništvo »AŽBE« v Mariboru je izdalo drugo serijo (12 razglednic) jugoslovanskih Velemož. Druga serija vsebuje reprodukcije sledečih mož: Finžgar, Fr. Prešern, Anton Foerster, Josip Stritar, Petar Zrinjski, Ivan Gundulić, Krsto Frankopan, vojvoda R. Mišić, Jovan Popović, Branko Radičević, Ljubomir Nenadović, Dosidej Obradović. Reprodukcijske II. serije so izvršene v štirih barvah ter so krasno uspele. Priporočamo obenem tudi nakup Ažbetove »Adrijaserije«, kakor ljudskih razglednic z verzi in karikatur. Naročila se naj pošljejo na umetniško tiskarski zavod in založništvo »AŽBE« v Mariboru, Koroška cesta 39, Slovenija. Telefon inter. 446.

Brezplačno zdravljenje v bolnicah za državne uradnike. Odlok ministrstva narodnega zdravja v Beogradu z dne 5. junija 1924. Z. br. 42.693. Na podlagi tega odloka imajo vsi uradniki kakor tudi

njih družine (po čl. 112. uradniškega zakona) pravico do brezplačnega zdravljenja po državnih in ostalih bolnicah. Zdravijo se v I. razredu uradniki I. in glavne skupine II. kategorije; v II. razredu uradniki pomožne in pripravljalne skupine II. kategorije ter uradniki III. kategorije; v III. razredu zvaničniki in služitelji. — NB. Ta odredba je stopila v veljavo s 1. oktobrom 1924. V slučaju, da se je kak uradnik zdravil v bolnici pred tem časom in ga je uprava terjala za plačilo oskrbnih stroškov, naj vloži prošnjo za odpis.

Najcenejše stare in nove PISALNE STROJE

kakor tudi vse potrebščine pri

L. Baraga

Ljubljana

Ljubljana

SELENBURGOVA UL. 6/1

Mehanična delavnica (popravljalnica)

KOLESA

NAJBOLJŠA NUDI

J. GOREC

LJUBLJANA

PALAČA LJ. KRED. BNK

Tovarna čevljev Peter Kozina & Komp. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana-Breg 20, Aleksandrova cesta 1., Prešernova ulica; Zagreb, Račkoga ulica 3.

Močna in športna trgovina
za dame in gospode

P. Magdič

LJUBLJANA

nasproti gla na pošto.

Telefon int. 438.

Perje in puh

C. J. HAMANN

== Ljubljana, Mestni trg 8. ==

Priporočata se

modna trgovina

A. Šinković nasl. K. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Tvrdba **Josip Petelinc**

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

priporočata najboljša šivalne stroje in kolesa, Gritzner, potrebščine za šivilje in krojače modno blago in galanterijo.

Ign. Žargi „Pri nizki ceni!“

Sv. Petra c. št. 3

nudi cenj. odjemalcem veliko izbiro raznega perila, nogavic, rokavic, trikotaže in raznih damskih vol. jopic, dalje raznih zimskih moških in otroških potrebščin i. t. d.

Po priznano nizkih cenah.

Priporočata se

I. Korenčan

trgovina pletenin, norimberškega in galanterijskega blaga na veli-o in malo.

Velika zaloga volne za pletenje jumperjev, nogavic itd.

Cene nizke — postrežba točna.

Ljubljana, Mestni trg 20.

Tovariši!

Kupujte svoje potrebščine le pri tvrdkah in obiskujte le lokale, ki inserirajo v „Našem Glasu“. Kdor podpira nas, tega podpirajmo mi!

Oblačilnica r.z.z.o.z. v Ljubljani

Centralno skladišče in prodaja na debelo v palači „Vzajemne posojilnice“ na Miklošičevi cesti poleg hotela „Union“. — Prodaja na drobno tudi na Dunajski cesti št. 29 v hiši „Gospodarske zveze“.

Prodaja na obroke proti garanciji uradov.

Samo prvovrstni češki izdelki! — Pred nakupom si oglejte naše zaloge!

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata se pri nabavi jesenskega in zimskega blaga. Vedno v zalogi perje in puh od najcenejše do najfinejše vrste.

Na obroke proti garanciji uradov.

ČITAJTE!

PRIHRANITE SI DENARI!

Predno nakupite za jesen in zimo **oblačilno blago**, štofe za moške in ženske obteke, porhate, plavo kotenino, belo in pisano blago za perilo, oglejte si veliko **razstavo ostankov** na Krekovem trgu št. 10 prvo nadstropje. Tam dobite lepo izbero in kupite za skoraj **polovično ceno**.

Prodaja vsako **sredo** in **soboto**. Razpošil amo s pošto vsaki dan. Pišite po c n k!

Tekstilbazar

Ljubljana, Krekov trg 10 prvo nadstr.

Priporočata se za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin **tvrdka**

M. Tičar, Ljubljana.

„Aikadont“
zobna pasta.

Glavna zaloga drogerija.

Anton Kanc, Ljubljana.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporočata svojo zalogo

dežnikov in solnčnikov ter sprehajalnih palic.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Tovariši!

Priporočata se Vanj trgovina s papirjem, pisarniški in šolski potrebščini

K. Tilla nasl. A. Gruber

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

Prvovrstno blago in zmerne cene.

Specijalna trgovina ščetarskih izdelkov

priporočata tudi svojo veliko izbiro spominskih izdelkov, galanterijo in parfumerijo

M. Mihelič

Ljubljana, Šelenburgova ul.

Pred nakupom jesenskih in zimskih potrebščin oglejte si mojo krasno zalogo damskih in moških blagov, isto blago za damske plašče, velour, pliš, astrahan, žamet, tiftin in drugo modno blago. „Samo čehoslovaški in angleški izdelek. — Se priporočata modna manufakturna trgovina

Lingerjeva ul., Ljubljana

JANKO ČEŠNIK

Ljubljana, Stritarjeva ul.

Cene zmerne in znižane!

Proti jamstvu prodajam na obroke po navadni ceni.